

Til:

Statsminister Jonas Gahr Støre
Finansminister Trygve Slagsvold Vedum
Utviklingsminister Anne Beate Tvinnereim
Utenriksminister Anniken Huitfeldt

Oslo, 01.11.2021

Ikke send regningen til verdens fattige

Den nye regjeringen skriver i Hurdalsplattformen at de vil bruke 1% av BNI til «internasjonal innsats for å oppnå FN-målene om sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft». Vi er en rekke norske bistands- og miljøorganisasjoner som er bekymret for at denne formuleringen kan føre til en uthuling av norsk bistand, og en svekket norsk innsats mot global fattigdom. Det er avgjørende at rike land ikke nedprioriterer fattigdomsbekjempelse for å innfri våre forpliktelser globalt, blant annet klimafinansiering. Hvis det er pengene fra bistandsbudsjettet vi skal bruke til klimafinansiering, er det de mest sårbare som har bidratt minst til klimaendringene som betaler deler av vår klimaregning.

Formuleringen i Hurdalsplattformen høres i utgangspunktet fornuftig ut, men utviklingsminister Tvinnereim svar 29.09.2021 på skriftlig spørsmål fra Dag-Inge Ulstein på hva denne formulering betyr, vekker uro:

«Skal vi til enhver tid ha de mest effektive virkemidlene i vår internasjonale innsats for å bidra til bærekraftsmålene, kan det i noen tilfeller være aktuelt å vurdere finansiering som går utover OECDs regelverk for offentlig utviklingsbistand (ODA). Dette kunne for eksempel være å finansiere tiltak til globale fellesgoder som blant annet klima, samt tiltak for å forebygge og håndtere kriser, hvis vi mener dette ville være avgjørende for økonomisk vekst og velferd i utviklingsland.» (Dokument nr. 15:112 (2021-2022)).

Vi er svært bekymret for de mange krisene som rammer verden, og vi anstrenger oss hver eneste dag for å finne de tiltakene og innsatsområdene som gir mest mulig effekt. Men vi ønsker ikke at bistandsmidler skal brukes på gode tiltak som bør finansieres av andre budsjettposter, som klimafinansiering, forebygging av globale helsekriser eller norsk næringsutvikling. Alle tiltak som kanskje kan ha en positiv effekt på fattigdom kan ikke finansieres over bistandsbudsjettet.

Det brygger seg opp til en stor konflikt mellom rike og fattige land. Rike land har skapt klimakrisen som først og fremst rammer fattige land hardt, i form av mer tørke, flom og andre naturkriser. Likevel er det nå slik at over 80% av all klimafinansiering tas fra bistandsbudsjettene i rike land. Dette legger en dobbel byrde på fattige mennesker, som har minst ansvar for at vi har en klimakrise.

Dette er urettferdig. Dette er usolidarisk. Det er ikke bærekraftig. Verden trenger klimafinansiering som overgår alle verdens bistandsbudsjetter. Norge og andre rike land vil ikke kunne oppfylle sine forpliktelser dersom de fortsetter å kutte bistand for å finansiere sin rettmessige andel av fattige lands klimatilpasning og klimakutt.

Stortingsvedtaket fra 2016, om at «Stortinget ber regjeringen avsette 1 pst. av BNI til bistand i de årlige budsjetter», står seg godt. For oss som representanter fra norsk sivilt samfunn vil det være krevende å forklare partnere i sør hvis norske myndigheter nå åpner for å uthule bistanden for å betale for globale fellesgoder.

Det er mange satsningsområder i Hurdalsplattformen vi er enige i, og vi er også helt enig med Tvinnereim når hun skriver at vi trenger kraftfull innsats og en innovativ tilnærming til både virkemidler og finansieringsformer. Som Tvinnereim, er vi helt enig i at det blir avgjørende viktig å hele tiden sikre at vi bruker de mest effektive virkemidlene.

Men vi advarer mot uthuling av bistanden. Det er verken solidarisk eller rettferdig at de fattige skal ta regningen for utfordringer som rammer hele verden. Vi håper på en klargjøring fra Regjeringen Støre på dette.

Vennlig hilsen,

Martha Skretteberg, generalsekretær, Caritas Norge

Bernt Apeland, generalsekretær, Norges Røde Kors

Jan Egeland, generalsekretær, Flyktninghjelpen

Birgitte Lange, generalsekretær, Redd Barna

Dagfinn Høybråten, generalsekretær, Kirkens Nødhjelp

Henriette Westhrin, generalsekretær, Norsk Folkehjelp

Hjalmar Bø, generalsekretær, Digni

Kathrine Sund-Henriksen, daglig leder, Forum for Utvikling og Miljø

Kari Helene Partapuoli, generalsekretær, Plan

Sigrid Aasland, daglig leder, ZERO

Morten Eriksen, generalsekretær, Atlas-Alliansen

Erik Lunde, generalsekretær, Strømmestiftelsen

Ida Oleanna Hagen, generalsekretær, FORUT

Julie Rødje, leder, Spire

Fredrik Glad-Gjernes, daglig leder, KFUK-KFUM Global

Naja Amanda Lyng Møretrø, leder, Changemaker Norge

Berit Hagen Agøy, internasjonal direktør, Mellomkirkelig råd for Den norske kirke

Erhard Hermansen, generalsekretær, Norges Kristne Råd

Ragnhild Lindahl Torstensen, daglig leder, Lightup Norway

Annabelle Lefébure-Henriksen, daglig leder i Fairtrade Norge

Andrew Kroglund, generalsekretær, Besteforeldrenes Klimaaksjon